

EESTI APTEEKRITE LIIT

ESTONIAN PHARMACISTS ASSOCIATION

Tallinna abilinnapea Tõnis Mölder

tonis.molder@tallinnlv.ee

5. november 2018

Aptegiteenuse osutamine Tallinna linnas

Eesti Apteekrite Liidul on hea meel, et Tallinna Linnavalitsus on võtnud suurema tähelepanu alla aptegiteenuse osutamise Tallinna linnas ja Eestis laiemalt.

Tallinnas (koos Tartu, Pärnu jt suuremate linnadega) on apteekide arv viimase 25 aasta jooksul mitmekordistunud. Tallinnas on aptegiteenuse osutajate hulk suurenenud 23-lt 131-ni. Mitmekordistunud on ka ravimite hinnad ja apteegist väljastavate ravimite hulk. Taasiseseisvumisega sarnasele tasemele on jäänud ainult aptegiteenust osutavate proviisorite ja farmatseutide arv.

Elanike arvu vähenemine ja massiline uute apteekide avamine suuremates linnades on oluliselt halvendanud maa-apteekide toimetulekut ning paljud apteekrid on läinud linna tööle. Välja pakutud erinevad meetmed - apteegikettide kohustus avada uusi apteeke maal ning apteegibuss - ei ole tõsiseltvõetavad ning aptegiteenuse olukorda maapiirkondades ei paranda.

Tallinnas töötab praegu 113 apteeki ja 18 haruapteeki (kokku 131 aptegiteenuse osutajat). Erilist tähelepanu on pälvinud haruapteekide sulgemine (ümberkujundamine) apteegireformi raames (tähtaeg 9. juuni 2019). **Eesti Apteekrite Liit on seisukohal, et lisaks haruapteekide sulgemisele peaks apteekide arv vähenema Tallinnas tervikuna.**

Haruapteekide sulgemine ei halvenda ravimite kättesaadavust Tallinna linnas. Ainult 1 haruapteek (Ravi tn 18) asub tervishoiuasutuse territooriumil, kuid ka seal kõrval on kohe tegutsev apteek. Kui Ravi tn 18 hoone omanik peab vajalikuks aptegiteenuse jätkumist oma pinnal, leiab ta kindlasti võimalusi apteegile vajalike ruumide pakkumiseks. Kui seda võimalust ei ole, ei aita ka üleminekuaja pikendamine 1 aasta võrra. Siinkohal anname ülevaate kõigist Tallinna linnas asuvatest haruapteekidest.

Kesklinn

Kesklinna linnaosas töötab 24 apteeki ja 4 haruapteeki:

1. Netiapteegi haruapteek **Sadama tn 6** (Sadamarket A/B-terminali juures) - lähim apteek Poordi Apteek (Poordi 1) 450 m
2. Õismäe apteegi haruapteek **Sadama tn 6** (Sadamarket A/B-terminali juures) - vt eelmist
3. Tallinna Linnaapteek Solarises haruapteek **Ravi tn 18** - lähim apteek Lastepolikliiniku Südameapteek kõrvalmajas, 100 m
4. Suur-Pärnu apteegi haruapteek **Narva mnt 1** - lähim apteek tänava vastaspoolel Laikmaa Apteek 100 m või kaks maja edasi Aia Apteek (Narva mnt 7) 200 m

Kristiine

Kristiine linnaosas töötab 11 apteeki ja 1 haruapteeki:

5. Kaubamaja Apteegi haruapteek **Endla tn 45** (Kristiine Kaubanduskeskus) - lähim apteek samas hoones tegutsev Kristiine Kaubanduskeskuse Apteek ja samas hoonekompleksis Endla 45a tegutsev Lilleküla Apteek

Haabersti

Haabersti linnaosas töötab 8 apteeki ja 3 haruapteeki:

6. Koduapteegi haruapteek **Õismäe tee 105a** - lähim apteek kõrvalmajas Järveotsa Apteek (Õismäe tee 107) 56 m
7. Liivaku apteegi haruapteek **Õismäe tee 46** - lähim apteek 1 peatus edasi Õismäe Apteek, (Õismäe tee 1b) 500 m
8. Liivaku apteegi haruapteek **Õismäe tee 88** - lähim apteek 1 peatus edasi Järveotsa Apteek (Õismäe tee 107) 500 m

Mustamäe

Mustamäe linnaosas töötab 13 apteeki ja 4 haruapteeki:

9. Jõe Apteegi haruapteek **Vilde tee 101** - lähim apteek Vilde Apteek (Vilde tee 122, 1 peatus) 650 m või Lakiotsa apteek (Tammsaare tee 133) 650 m või Mustamäe Tervisekeskuse Apteek (Ehitajate tee 27) 700 m
10. Mustika Prisma apteegi haruapteek **Kadaka tee 56a** - lähim apteek Õismäe Apteek (1 peatus) 1,1 km või Mustika Keskuse Apteek (1 peatus) 1,4 km
11. Nõmme Tee apteegi haruapteek **Vilde tee 77** - lähim apteek Magistrali Südameapteek ja Magistrali Keskuse Apteek (1 peatus) 700 m või Liivaku Apteek (Sütiste tee 28, 1 peatus) 800 m
12. Siili apteegi haruapteek **Kiili tn 16** - lähim apteek Mustamäe Keskuse Apteek 600 m

Lasnamäe

Lasnamäe linnaosas töötab 29 apteeki ja 2 haruapteeki:

13. Apotheka Viru Keskuse Apteegi haruapteek **Smuuli tee 43** (Maksimarket) - lähim apteek on Kotka Keskuse Apteek (Pinna tn 21) 1,6 km või Paekivi Apteek (Pae tn 74) 1,6 km. Peab arvestama, et haruapteegi ümbruskonnas elurajoon puudub ja sinna tullakse autoga.
14. Laagna apteegi haruapteek Lasnamäe linnaosas **Mahtra tn 27** - lähim apteek Kivila Südameapteek (Kivila tn 26) 300 m - haruapteegi pidaja vastab omandinõuetele, saab vajadusel haruapteegi apteegiks ümber kujundada

Põhja-Tallinn

Põhja-Tallinna linnaosas töötab 15 apteeki ja 2 haruapteeki:

15. Kristiine Kaubanduskeskuse apteegi haruapteek Põhja-Tallinna linnaosas **Sõle 51** - lähim apteek Kopli Polikliiniku Apteek (Sõle 63, 1 peatus), 700 m või Pelgulinna Südameapteek Ädala 1 (1 peatus) 1,4 km
16. Kalamaja apteegi haruapteek Põhja-Tallinna linnaosas Paldiski mnt 62 - lähim apteek kõrvalmajas Merimetsa Tervisekeskuse Apteek (Paldiski mnt 68) 50 m - haruapteegi pidaja vastab omandinõuetele ja saab vajadusel haruapteegi apteegiks ümber kujundada

Pirita

Pirita linnaosas töötab 3 apteeki ja 1 haruapteek:

17. Akadeemia Konsumi apteegi haruapteek Pirita linnaosas Rummu tee 2 (Selver) - lähim apteek Pirita Südameapteek (Merivälja tee 24, 1 peatus) 850 m

Nõmme

Nõmme linnaosas töötab 10 apteeki ja 1 haruapteek:

18. Siili apteegi haruapteek Nõmme linnaosas Valdeku tn 114 - lähimad apteegid Nõmme Tervisekeskuse Südameapteek (Jaama 11) 2 km, Järve Selveris (Pärnu mnt 238, 5 peatust) 2,1 km. Varem tegutses Männikul normaalapteek, mis muudeti omaniku poolt haruapteegiks.

Arvestades elanike arvu, haigekassa rahaliste vahendite (ravimite hüvitamiseks eraldatud raha) piiratust, ravimite juurdehindluse struktuuri, apteekide kulustruktuuri (suur karbikulude ja tööjõukulu osakaal) ja erialase tööjõu puudust - on **vajalik ja põhjendatud Tallinnas kuni 70 apteegi (apteegiteenuse osutaja) tegevus**. Optimaalne apteegiteenuse kättesaadavus on 1 apteek 6000 elaniku kohta.

Praegu on Tallinnas (427 tuhat elanikku) 1 apteek/haruapteek 3260 elaniku kohta. Kulud 1 apteegiteenuse osutaja ülevõltpidamiseks on selle tagajärjel ebamõistlikult kõrged. Apteekide ekstensiivse avamise eesmärgiks on olnud ravimite hulgi- ja jaeturu hõivamine ning konkurentide (teiste vertikaalselt integreeritud apteegikettide) laiendamise takistamine.

Selle tõttu:

- * on patsient sageli sunnitud vajaliku ravimi ostmiseks käima apteegis mitu korda (apteegis kohapeal ei ole vajalikku ravimit üldse või ei ole seda vajalikus koguses);
- * rakendavad apteegipidajad ravimitele maksimaalset lubatud juurdehindlust (ehk ravimite hinnad on maksimaalsed võimalikud);
- * reguleerimata juurdehindlusega mitteravimitele (med. abivahendid, hügieenivahendid jmt) rakendatakse ravimitest olulisemalt kõrgemat juurdehindlust;
- * individuaalravimite tellimine on võimalik üksnes üksikutes (peamiselt proviisorite) apteekides, kuna see tööloik on mittekasumlik ning apteegipidaja kallist rendipinda ja tööjõudu sellele ei raiska;
- * ravimite väljastajatena kasutavad ketiapteegid ilma nõutava erihariduseta klienditeenindajaid. See on ebaseaduslik, kujutab endast otseselt ohtu inimeste tervisele ning kahjustab apteekide ja apteekrite mainet elanikkonna hulgas.

Apteegiteenus on kõige paremini kättesaadav esmatasandi tervishoiuteenus. Ravimabi on kõikides riikides (suuremal või vähemal määral) riikliku planeerimise eesmärgiks. Apteegiteenuse eesmärgiks on esmavajalike ravimite kättesaadavuse tagamine. Apteegiteenus peab toetama ravimite otstarbekat kasutamist: õige ravim - õigele inimesele - õige haiguse raviks.

Tervishoiu korraldamisel tuleb arvestada, et **ligi pool haiglaravi vajavatest haigestumistest on põhjustatud ravimitest: ravimite ala-, üle- või väärarvitamisest**. Apteekril on ravimite ostarbeka kasutamise tagamisel keskne roll, kuid tänane apteegikorraldus (sageli 11-tunnises vahetuses üksinda töötav apteeker) seda ei võimalda.

Seadusandja peab tagama oma rahva tervise kaitse. Kuna tervishoius on avaliku ja erasektori rahalised võimalused piiratud, tuleb leida tasakaal vajaduste ja võimaluste vahel. Tervishoius toimub kõikjal teenuste koondamine suurematesse teenuskeskustesse (tervisekeskused, haiglad). Sama peab toimuma ka apteegivaldkonnas - **apteegid peavad olema laialdase ravimivalikuga, piisava ravimivaruga, piisava arvu kõrgetasemeliste spetsialistidega varustatud kaasaegsed privaatsed nõustamiskeskused**. Tänapäevane apteegisüsteem selline ei ole ja "igasse majja apteek"-mõtteviisi arendamine seda ka ei toeta.

Tänapäevase apteegiteenuse kaasajastamiseks on apteegireformi kiire ning plaanikohane läbiviimine esmavajalik. Esmavajalik on ka apteegivõrgu korrastamine, mille esimeseks etapiks on haruapteekide tegevuse lõpetamine linnades 9. juuniks 2019.

On arusaadav, kui tavaline inimene soovib, et arst-apteeker-sotsiaaltöötaja paikneks üle maja (sõltumata sellest, kas ta seda teenust vajab või mitte). On arusaadav, et tänapäevased omandiregulatsioonile mittevastavate apteekide omanikud soovivad oma tänast positsiooni säilitada või parandada. Samas on loogiline ja ootuspärane, et tervishoiu planeerimise ja korraldamisega seotud inimesed näevad suuremat pilti, mitte ei lähene kogu valdkonna reguleerimisele mõne konkreetse inimese või ettevõtja soovidest lähtudes.

Kuna enamikke haigustest ravitakse tänapäeval ravimitega, on raviabi hea korraldus ja patsiendikeskne apteegisüsteem kogu tervishoiusüsteemis keskse tähtsusega. Tallinlased on võrreldes paljude teiste piirkondadega palju paremas seisus, kuna ühistransport toimib hästi ja see on elanikele tasuta.

Apteekrite Liit ja tema liikmed teevad omalt poolt kõik, et inimesed saaksid apteegist vajalikku abi. Kui teil tekib selle kirjaga seoses või ka apteegikorraldust laiemalt puudutavaid küsimusi, oleme alati valmis olukorda selgitama või teid huvitavat teavet jagama.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Kaidi Sarv
Eesti Apteekrite Liidu peaproviisor